

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÝ THỊ HUYỀN

**VAI TRÒ THAM GIA CỦA NGƯỜI DÂN TRONG
XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI HUYỆN
PÁC NẠM, TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÝ THỊ HUYỀN

**VAI TRÒ THAM GIA CỦA NGƯỜI DÂN TRONG
XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI HUYỆN
PÁC NẠM, TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã số ngành: 8.62.01.18

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. ĐÀO THANH VÂN

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa từng được sử dụng để bảo vệ bất cứ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 14 tháng 3 năm 2019

Tác giả luận văn

Lý Thị Huyền

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực tập và nghiên cứu tại huyện Pác Nặm - Tỉnh Bắc Kạn tôi đã hoàn thành xong luận văn tốt nghiệp của mình. Để có được kết quả này, ngoài sự nỗ lực của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ chu đáo, tận tình của nhà trường, các cơ quan, thầy cô, gia đình và bạn bè. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới:

Tập thể thầy, cô giáo Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên; cán bộ UBND huyện Pác Nặm; cán bộ Ban chỉ đạo NTM các xã và toàn thể người dân 3 xã Bộc Bó, Nghiên Loan, Công Bằng đã tạo điều kiện, giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập cũng như thời gian hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

*Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới thầy giáo **GS.TS. Đào Thanh Vân** - người đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành luận văn này.*

Cuối cùng tôi xin chân thành cảm ơn tới gia đình và bạn bè, những người đã chia sẻ, động viên, khích lệ và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học, nghiên cứu để hoàn thành luận văn của mình.

Trong thời gian nghiên cứu vì nhiều lý do chủ quan và khách quan cũng như hạn chế về mặt thời gian cho nên không tránh khỏi sai sót. Tôi rất mong nhận được sự đóng góp của các thầy cô giáo để đề tài này được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 14 tháng 3 năm 2019

Tác giả luận văn

Lý Thị Huyền

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG.....	vii
DANH MỤC HÌNH	ix
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	5
1.1. Cơ sở lý luận	5
1.1.1. Các khái niệm cơ bản.....	5
1.1.2. Sự cần thiết của chương trình xây dựng nông thôn mới.....	7
1.1.3. Căn cứ pháp lý xây dựng nông thôn mới.....	9
1.1.4. Những nội dung chủ yếu về xây dựng nông thôn mới.....	10
1.1.5. Quan điểm của Đảng và Nhà nước ta về xây dựng nông thôn mới ...	10
1.1.6. Nguyên tắc xây dựng nông thôn mới.....	11
1.1.7. Lý luận về sự tham gia của người dân	12
1.1.8. Quan điểm của Đảng và Nhà nước ta về vai trò của người dân và trong phát triển nông thôn giai đoạn hiện nay.....	16
1.1.9. Những quan điểm về nâng cao vai trò của người dân.....	20
1.2. Cơ sở thực tiễn	22
1.2.1. Tình hình xây dựng nông thôn mới trên thế giới	22
1.2.2. Tình hình xây dựng nông thôn mới ở Việt Nam.....	25
1.2.3. Tình hình xây dựng nông thôn mới ở tỉnh Bắc Kạn	27
1.3. Bài học kinh nghiệm	28
1.3.1. Bài học kinh nghiệm từ xây dựng NTM tỉnh Đồng Nai	28

1.3.2.	Bài học kinh nghiệm trong xây dựng nông thôn mới tỉnh Bắc Ninh..	30
1.3.3.	Những kinh nghiệm trong XD NTM huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn	31
1.4.	Các nhận xét qua phân tích tổng quan	33
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU		37
2.1.	Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	37
2.1.1.	Điều kiện tự nhiên.....	37
2.1.2.	Điều kiện kinh tế xã hội	37
2.2.	Nội dung nghiên cứu	39
2.3.	Phương pháp nghiên cứu	39
2.3.1.	Chọn vùng nghiên cứu	39
2.3.2.	Chọn hộ nghiên cứu	40
2.3.3.	Phương pháp thu thập số liệu.....	41
2.3.4.	Phương pháp tổng hợp, phân tích, đánh giá và xử lý số liệu.....	41
2.4.	Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	42
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN		44
3.1.	Kết quả thực hiện xây dựng NTM tại huyện Pác Nặm, tỉnh Bắc Kạn	44
3.1.1.	Định hướng xây dựng nông thôn mới huyện Pác Nặm, tỉnh Bắc Kạn	44
3.1.2.	Kết quả thực hiện xây dựng nông thôn mới tại huyện Pác Nặm	46
3.1.3.	Kết quả thực hiện xây dựng nông thôn mới tại điểm nghiên cứu.....	65
3.2.	Vai trò tham gia của người dân trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Pác Nặm, tỉnh Bắc Kạn	66
3.2.1.	Nhận thức của người dân về xây dựng nông thôn mới.....	66
3.2.2.	Người dân tham gia trong công tác thông tin, tuyên truyền về xây dựng NTM.....	72
3.2.3.	Người dân tham gia trong công tác bàn bạc và ra quyết định trong xây dựng NTM.....	74
3.2.4.	Người dân tham gia các mô hình sản xuất, tập huấn khoa học - kỹ thuật.....	77
3.2.5.	Người dân tham gia trong huy động nguồn lực để xây dựng NTM ...	78

3.2.5. Người dân tham gia giám sát xây dựng NTM	82
3.2.7. Người dân tham gia trong việc quản lý và sử dụng tài sản hình thành trong quá trình xây dựng NTM.....	83
3.2.8. Đánh giá của người dân về chương trình xây dựng NTM.....	84
3.3. Những thuận lợi và khó khăn ảnh hưởng đến vai trò tham gia của người dân trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Pác Nặm, tỉnh Bắc Kạn ..	88
3.3.1. Thuận lợi	88
3.3.2. Khó khăn	89
3.4. Một số giải pháp nhằm nâng cao vai trò tham gia của người dân trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Pác Nặm, tỉnh Bắc Kạn.....	90
3.4.1. Giải pháp chung	90
3.4.2. Giải pháp cụ thể đối với địa phương nghiên cứu.....	94
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	96
1. Kết luận	96
2. Kiến nghị.....	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	999
PHỤ LỤC	1022

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Ký hiệu	Diễn giải
BCĐ	: Ban chỉ đạo
BQL	: Ban quản lý
CLB	: Câu lạc bộ
CSHT	: Cơ sở hạ tầng
CT	: Công trình
GNBV	: Giảm nghèo bền vững
GTNT	: Giao thông nông thôn
HTX	: Hợp tác xã
MTQG	: Mục tiêu quốc gia
NN & PTNT	: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NTM	: Nông thôn mới
TB	: Trung bình
THCS	: Trung học cơ sở
UBND	: Ủy ban nhân dân
XD	: Xây dựng

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1.	Kết quả lựa chọn nhóm hộ điều tra	40
Bảng 3.1.	Kết quả thực hiện Bộ tiêu chí Quốc gia về Chương trình xây dựng nông thôn mới huyện Pác Nặm năm 2018	58
Bảng 3.2.	Tỷ lệ hộ nghèo toàn huyện Pác Nặm giai đoạn 2016 - 2018	64
Bảng 3.3.	Tổng hợp kết quả thực hiện tiêu chí xây dựng nông thôn mới năm 2018 tại vùng nghiên cứu	65
Bảng 3.4.	Sự hiểu biết của người dân về chương trình xây dựng NTM.....	67
Bảng 3.5.	Kênh thông tin mà người dân nhận được về chương trình xây dựng NTM	68
Bảng 3.6.	Mức độ trao đổi thông tin giữa người dân và Ban quản lý Nông thôn mới xã về chương trình xây dựng nông thôn mới	69
Bảng 3.7.	Đánh giá của người dân về sự cần thiết trong xây dựng NTM	70
Bảng 3.8.	Mức độ tự nguyện của người dân khi tham gia xây dựng Nông thôn mới	71
Bảng 3.9.	Lý do người dân tham gia xây dựng nông thôn mới	71
Bảng 3.10.	Các hình thức tuyên truyền của người dân về XD NTM	74
Bảng 3.11.	Tỷ lệ người dân tham gia quy chế dân chủ cơ sở trong công tác xây dựng nông thôn mới	75
Bảng 3.12.	Người dân tham gia các mô hình sản xuất, tập huấn khoa học - kỹ thuật	77
Bảng 3.13.	Kết quả huy động, phân bổ và sử dụng nguồn lực cho XD NTM huyện Pác Nặm giai đoạn 2016 - 2018.....	78
Bảng 3.14.	Kết quả người dân tham gia đóng góp nguồn lực xây dựng NTM tại các hộ nghiên cứu	80
Bảng 3.15.	Người dân đóng góp ngày công lao động XD NTM.....	81
Bảng 3.16.	Người dân tham gia công tác giám sát xây dựng NTM	82
Bảng 3.17.	Người dân tham gia quản lý và sử dụng tài sản hình thành trong quá trình xây dựng NTM.....	83
Bảng 3.18.	Đánh giá của người dân về cách thực hiện chương trình xây dựng NTM tại điểm nghiên cứu	84

Bảng 3.19. Đánh giá của người dân về kết quả mà chương trình xây dựng NTM mang lại	85
--	----